

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R -

Demisiunea unui mag strat, de d-l Alexandru S. I. Sturdza, doctor în drept dela facultatea din Paris, diplomat al școlii de Hautes Études.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și Justiție, secțiunea I*: Ministerul agriculturii și domeniilor cu Moșnenii Spineni-Podeni.

Cartea de apel din București, secțiunea I: Zamfira Miculescu cu Banca Ilfov și alții.

Bibliografie.

Demisiunea unui magistrat

D-l C. Hamangiu, distinsul consilier al Curții de apel din Craiova, apreciatul scriitor juridic și colaborator asidu al *Dreptului*, a demisionat. Când un magistrat de valoare ca d-l Hamangiu părăsește o carieră așa de frumoasă, pe care a străbătut-o repede și a ilustrat-o așa de mult prin talentul și cunoștințele sale profesionale, e bine să ne oprim puțin asupra persoanei care a reprezentat timp de peste 20 de ani, cu atâta demnitate ideea înaltă de justiție și de sancțiune socială. Căci, d-l Hamangiu a fost un magistrat în accepțiunea cea mai adevărată a cuvântului, un magistrat pentru care adagiul latin: «fiat justitia, pereat mundus», era o adevărată dogmă, o adevărată religie a întregii sale ființe fizice și morale.

Am cunoscut pe d-l Hamangiu și ca magistrat, și ca scriitor juridic și ca profesor la facultatea de drept din Iași. În frumosul său curs din care am avut ocaziunea să citez câteva pasagii în unul din precedentele

mele articole, d-sa cu o adevărată îngrijorare și cu o nemărginită părere de rău, își arăta sentimentele sale de deziluzie pentru mersul descendent al justiției, datorit nefastelor influențe politice, în numirile și avansările ce se fac în magistratură. În acest timp, înainte de a fi ministru, d-l Toma Stelian spunea într-o cuvântare publică gravele cuvinte că: «țăranul nostru nu are justiție», iar ceva mai târziu, acest mare jurisconsult, devenit ministru, se exprima în expunerea de motive a unei legi că: «din nenorocire, nu se vor găsi mulți cari să afirme că încrederea în justiție s'a întărit». E adevărat că d-l Toma Stelian prin două legi importante a căutat să remedieze acest rău, dar fără a reuși decât foarte puțin. Alarma d-lui Hamangiu deci, asupra acestei stări grave de neîncredere în justiție, era întărită de autoritatea superioară a unui ministru de justiție, de valoarea d-lui Toma Stelian, care confirma în mod oficial, într-o expunere de motive, temeinicia unei asemenea regretabile situațiuni.

* * *

Dar, să venim la activitatea de magistrat și de scriitor juridic a d-lui C. Hamangiu, pentru a putea caracteriza cât mai complet și mai luminos personalitatea sa profesională și pierderea ce suferă magistratura prin plecarea sa neașteptată din acest corp pe care l onora cu prestigiul și cu frumoasa sa cultură juridică care se manifesta atât de des prin lucrările și articolele sale de drept.

Vom analiza mai întâi activitatea de magistrat a

d-lui Hamangiu, pentru că ea este bogată în pilde demne de imitat. În 1894, d-sa este numit judecător de ocol în București, pe baza tezei sale de licență «*Proprietatea literară și artistică*», și al unui articol elogios al d-lui Dissescu, fostul său profesor, publicat asupra acestei valoroase lucrări în revista *Dreptul*. D-l Al. Marghiloman, unul din cei mai străluciți miniștri de justiție ce a avut țara, 'l-a numit direct în București, numai pe temeiul acestei remarcabile lucrări, care alcătuiă un important și voluminos studiu asupra delicatei chestiuni a proprietății intelectuale. Peste doi ani, după un mic stagiū în provincie, îl vedem pe d-l Hamangiu procuror la tribunalul Ilfov, apoi judecător de instrucție, iar în urmă, la o etate tânără de [tot, după o vechime de abea 7 ani în magistratură, marele ministru de justiție Eugeniu Stătescu, impresionat de activitatea sa ca magistrat și scriitor, precum și de independența caracterului său, îl înaintează în delicatul post de prim-procuror al tribunalului Ilfov. Deja ca procuror și judecător de instrucție la tribunalul Ilfov, d-l Hamangiu se remarcase prin energia și impetuoșitatea activității sale în urmărirea riguroasă a tuturor infracțiunilor la legile penale. Spirit luminat și pătrunzător, dar mai ales înzestrat de o puternică inițiativă, alegând din afacerile penale pe acele mai delicate și mai controversate ca chestiuni de drept, d-sa ridică cel dintâi grava chestiune socială, devenită aproape un sistem, a exploatărei și deprăvării minorilor de către cămătari, infligând pentru prima oară la noi pedepsele meritate, acestor conrupători ai tineretului bogat, cari se credeau în afară de lege. Tot d-sa pune capăt acelei exploatări îndrăznețe și unică în anele justiției noastre, cu polițele de milioane ale pusului sub consiliu judiciar Radu V., stabilind în mod evident antidatarea lor și fraudă la lege, pe care o comiteau, fără teamă de autoritățile noastre judiciare, o numeroasă bandă de exploatare ai minorilor și ai celor puși sub consiliu judiciar, în disprețul legilor cari ocroteau averea unor astfel de incapabili legali. Grație acestei anchete minuțioase și a probelor hotărâtoare adunate de d-l Hamangiu, tribunalul Ilfov a anulat toate aceste polițe de milioane, antidatate și smulse prin fraudă la lege, încetând din acel moment această îndrăzneță eludare a unor texte de lege cari căzuse

aproape în desuetudine. Dar activitatea judiciară a d-lui Hamangiu atinge punctul său culminant în anii 1902, 1903 și 1904, cât timp a fost în fruntea parchetului de Ilfov ca prim-procuror, cu care ocaziune d-sa a dat măsura întregă a calităților sale de inițiativă, de talent, de energie și de independență de caracter. Chemat în capul parchetului de Ilfov de cel mai riguros ministru de justiție ce a avut țara, de Eugeniu Stătescu, marele jurisconsult și adânc cunoscător de oameni și caractere, d-l Hamangiu n'a atras atențiunea acestei severe și enigmatice personalități intelectuale, decât grație eminentelor sale calități de muncă și inflexibilitate de voință și caracter. D-l Hamangiu era cunoscut acestui nomofilax al țării, acestui sfînx al gândirei, prin reputația sa de magistrat integru, cult și dușman neîmpăcat al hatârurilor și intervențiilor în justiție. Și tocmai un asemenea prim-procuror, dotat cu asemenea calități sufletești și cu un asemenea temperament combativ, îi trebuia ministrului Eugeniu Stătescu în fruntea parchetului Ilfov. Ar fi să ocupăm prea mult spațiu ca să enumerăm aci toate importantele inițiative și reforme de administrație a parchetului, luate de d-l Hamangiu în cei aproape 3 ani cât a fost prim-procuror al tribunalului Ilfov. În special, o mare parte din activitatea sa a fost îndreptată mai ales în stărpirea unui mare abuz ce se făcea cu anchetarea falimentelor, după d-sa, cele mai grave și mai importante afaceri penale, cari aduceau un prejudiciu imens, atât moral cât și material, comerțului nostru cinstit și țării chiar, erau bancrutele frauduloase, care se bucurau de o adevărată impunitate din cauza insuficienței anchetărilor, precum și a altor împrejurări lăaturalnice. O statistică a falimentelor făcută de d-l Hamangiu pe o serie de mai mulți ani, statistică confirmată și de ministerul de finanțe și comerț, a dat ea rezultat că în fiecare an, marii angroșiști și fabricanți din străinătate erau frustrați de acești comercianți necinstiți din România, cu câte 3, 4 până la 5 milioane lei. Rezultatul era: compromiterea creditului nostru comercial în străinătate și formarea unei reputațiuni puțin favorabile asupra corectitudinii comercianților noștri, în plus neîncrederea manifestată în mai multe rânduri prin ziarele străine, franceze, dar mai ales germane, în justiția noastră. Înarmat

cu aceste constatări și rezultate ale statistice, d-l Hamangiu a dus o adevărată campanie de exterminare a bancrutarilor frauduloși cari până la d-sa, în cea mai mare parte, scăpau nearestați și nepedepsiți, alegându-se numai cu o derizorie amendă de 50 sau 100 lei pentru bancrută simplă. D-l Hamangiu, ca prim-procuror, în înțelegere cu judecătorii de instrucțiune, a început să opereze arestarea imediată a tuturor falșilor frauduloși, adunarea cât mai minuțioasă a tuturor probelor de culpabilitate, și aplicarea celor mai severe pedepse acestor comercianți necorecți, cari compromiteau creditul și comerțul cinstit al țării. Inutil să mai spunem că bancrutarii frauduloși atât de numeroși înainte când nu erau pedepsiți, începură a rări și a nu mai exista chiar, în scurt timp.

Dar, în afară de această acțiune salutară în pedepsirea bancrutarilor frauduloși, d-l Hamangiu ca prim-procuror al tribunalului Ilfov a pus în mișcare o serie de urmăriri în legătură cu o mulțime de interese de înalt ordin moral și social. Sunt în memoria tuturor riguroasele sale campanii duse în contra exploatărei minorilor, în contra tripourilor, a comerțului de carne vie (traite de blanches), a traficului cu loteriile străine și în contra ziarelor și literaturii pornografice.

O altă latură frumoasă din activitatea d-lui C. Hamangiu ca prim-procuror la tribunalul Ilfov, este și remarcabilul său talent de expunere. N'a fost proces important, în care d-l Hamangiu să nu fi luat parte și să nu fi susținut personal rechizitoriul oral sau acuzarea.

Având o mare facilitate de vorbă și un frumos talent de expunere, favorizat de o întinsă cultură generală și de o alcătuire literară a frazei, d-l Hamangiu fără a fi un orator de tribună, posedă un admirabil dar de argumentare și de analiză. Și ca prim-procuror, și ca procuror de Curte și ca profesor supleant la facultatea de drept din Iași, d-sa excela în rechizitoriile și în cursurile sale, prin acest talent de expunere, de analiză și de argumentare juridică. Ca procuror de Curte mai ales, d-sa s'a relevat ca unul dintre cei mai buni, cei mai eloquenți și cei mai studioși.

* * *

Să analizăm acum și activitatea d-lui C. Hamangiu

ca scriitor juridic, care este de asemenea destul de bogată și de variată. Vom menționa mai întâi lucrările sale originale, care se compun din diferite studii doctrinale și din numeroase articole publicate în revistele noastre de drept. În urmă vin lucrările de adnotații precum și marea și voluminoasă sa colecție de coduri și legi, una din cele mai bune și mai sistematizate lucrări în acest gen, nu numai dela noi, dar chiar și din străinătate.

Lucrarea sa de doctrină cea mai importantă este volumul „*Scriitori și artiști, studiu asupra dreptului lor*“ (212 pagini), o continuare a studiului său inițial: „*Proprietatea literară și artistică*“ care i-a servit ca lucrare pentru luarea licenței în drept la facultatea din București (230 pagini, 1894). Este primul și singurul comentariu ce avem, bazat pe doctrină și jurisprudență, asupra delicatei chestiuni de drept civil și constituțional, privitoare la drepturile autorilor asupra operilor lor (scriitori, artiști, pictori, ziariști, sculptori, arhitecți, etc.), și primul tratat teoretic asupra *legei presei* dela noi, care protejează aceste drepturi. Tot ca lucrări originale mai notăm în treacăt: „*Teoria proprietății intelectuale*“ și „*La propriété littéraire et artistique, droit des auteurs roumains et étrangers*“. De asemenea volumele: „*Rechizitoriul*“ (218 pagini), cuprinzând cele mai importante rechizitorii pronunțate de d-sa ca prim-procuror al tribunalului Ilfov, „*Cursul de drept constituțional*“ profesat la facultatea de drept din Iași (620 pagini, poligrafiat) și lucrarea „*Contagiunea crimei prin literatură și presă*“. Ca articole juridice publicate de d-l Hamangiu, în diferite reviste de drept, menționăm pe acele mai importante: „*Proprietatea minelor după codul civil*“, două articole publicate în „*Dreptul*“ din Iunie 1907; „*Noile tendințe în interpretarea dreptului*“, trei articole publicate în „*Dreptul*“ din Martie și Aprilie 1907; „*Teoria proprietarului aparent*“ în „*Dreptul*“ din Aprilie 1909; „*Administrația societăților anonime*“ în „*Dreptul*“ din Noiembrie 1907; „*Bancruta prepusului sau reprezentantului unui falit*“ în „*Dreptul*“ din Februarie 1911; „*In chestia fărânească (cauzele răscoalelor)*“, două articole publicate în „*Dreptul*“, din Decembrie 1907; „*Există bancrută fără faliment?*“ în „*Dreptul*“, din Iunie 1910; „*Lăcunele legii consolidărilor petrolifere*“ în „*Dreptul*“ din Decembrie 1911; „*Legislația proprie-*

tăței literare și artistice, trei articole publicate în „Revista pentru literatură și artă” din August și Septembrie 1906; „*Origina art. 332 codul penal român*” în „Dreptul” din Iunie 1901; „*Tentativa de tăinuire se pedepsește*” în „*Curierul judiciar*” din Aprilie 1903, etc.; Ca adnotațiuni cu jurisprudență, d-l Hamangiu a publicat în 2 volume „*Codul penal*” și „*Procedura penală*” adnotate cu jurisprudența completă a tribunalelor, a Curților de apel și a casației. Infine, avem dela d-l Hamangiu acea bogată și completă colecțiune de coduri și legi intitulată: „*Codul general al României*” în 7 volume adnotate cu prețioase trimiteri și note explicative, colecție admirabil întocmită și sistematizată, și care poate fi avantajos comparată cu cele mai bune publicațiuni similare franceze cum sunt acele ale lui Rivière, Tripier, Charpentier și alții. In fine, avem recenta publicațiune: «*Codurile uzuale*» format mare de servietă, în genul ediției mari Dalloz, adnotate cu diferența între textul român și străin și cu trimiteri bine controlate la articolele corezpunzătoare din codurile străine.

Iată cine a fost magistratul, care timp de peste 20 ani a onorat magistratura cu munca, talentul și caracterul său de integritate și dragoste pentru adevăr și justiție. Demisiunea d-lui Hamangiu este o pierdere reală și adânc simțită pentru magistratura noastră, d-sa fiind unul dintre aceia cari formează pleiada magistraților de frunte și de valoare ai țării.

Alexandru S. I. Sturdza.

Doctor în drept dela facultatea din Paris,
diplomat al școalei de Hautes Etudes.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 10 Decembrie 1914

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Ministerul agriculturii și domeniilor cu Moșnenii Spineni-Podeni

HOTĂRNICIE. — VECINI. — DEPOSEDARE. — OPUNERE. — CONTESTAȚIE — ART. 20 DIN REGULAMENTUL DE HOTĂRNICII.

Când pe cale de hotărnicie unul din vecini tinde a lua din posesiunea altuia o întindere de pământ, fără a fi intentat pentru aceasta o acțiune

în revendicare, nu este nevoie pentru celce se vede supus deposedării de a uza de calea contestațiunii, ci este suficient în asemenea caz să se opună la confirmarea hotărniciei, căci a decide altfel, ar fi a se admite ca pe cale de hotărnicie și pe simpla apreciere a inginerului hotarnic să se intervertească rolurile părților, silind pe posesor să se transforme în reclamant și să facă el dovada dreptului de proprietate, deși posesiunea îl dispensează de o asemenea probă până la dovada contrarie din partea celui care reclamă o schimbare în starea posesiunii.

No. 603. — Respins recursul făcut de ministerul agriculturii și domeniilor, contra deciziei No. 25 bis din 1914, a Curții de apel din București, secțiunea III, în proces cu moșnenii Spineni-Podeni Argeș.

S'a ascultat citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. Florescu; pe d-l avocat G. Netter, din partea recurentului, în desvoltarea motivului de casare; pe d-l avocat I. Netter, din partea intimatei, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare:

„Curtea de apel din București, secțiunea III, numai prin exces de putere, greșită interpretare și violarea art. 30, 31, 19, 14, 20, 13 al. 2 și 3, 15 și 22 din regulamentul de hotărnicii n'a admis în totul apelul Statului contra sentinței No. 389 din 1911, a tribunalului Argeș, și n'a confirmat hotărnicia moșiei Statului Sălătrucu, și despre vecinătatea cu moșnenii Spineni-Podeni, admițând pe cale de apărare o contestație nefăcută de către moșneni și a schimbat astfel hotarul constatat de către inginerul hotarnic Râmniceanu”.

Având în vedere decizia supusă recursului prin care Curtea de apel din București, confirmând după cererea Statului planul și hotărnicia din 1891, a moșiei Sălătrucu din județul Argeș, despre vecinătatea cu moșia moșnenilor Spineni-Podeni, în condițiunile în care au fost întocmite de inginerul hotarnic I. M. Râmniceanu, a lăsat însă în posesia moșnenilor terenul cuprins între vechea și noua albie a râului Topologu, din dreptul punctului numit Poiana rotundă;

Având în vedere că spre a decide astfel, Curtea de fond s'a întemeiat pe depunerile martorilor audiați în acest scop, din care și-a format convingerea că această porțiune de pământ a fost stăpânită ab antiquo și este stăpânită și în prezent de către moș-

neni, iar Statul, care în aceste condițiuni este un revendicant, nu aduce nici un titlu prin care să dovedească dreptul său de proprietate asupra acestui pământ; că dar, zice Curtea, apărarea moșnenilor contra hotărniciei, în ce privește această bucată de pământ înglobată de inginerul hotarnic în moșia Statului, poate fi primită pe această cale, fără a fi formulată în scris pe calea unei contestațiuni, întrucât se dovedește că stăpânirea actuală și din vechime este a moșnenilor iar nu a Statului;

Considerând că din art. 20 și din toată economia regulamentului de hotărnicie din 1868, precum și din principiile generale, nu rezultă că este nevoie de contestațiune când pe cale de hotărnicie unul din vecini tinde a lua din posesiunea altuia o întindere de pământ, fără a fi intentat pentru aceasta o acțiune în revendicare, ci că este destul în asemenea caz a se opune la confirmarea hotărniciei;

Că a decide altfel, ar fi a admite că pe cale de hotărnicie și pe simpla apreciere a inginerului hotarnic, care nu are nici o calitate să rezolve drepturile părților, să se intervertească rolurile acelor părți si-lind pe posesor să se transforme în reclamant și să facă el dovada dreptului de proprietate, deși posesiunea îl dispensează de o asemenea probă până la dovada contrarie din partea celui care reclamă o schimbare în starea posesiunii;

Considerând că astfel judecând și Curtea de fond, ea nu a violat nici unul din textele de regulament de hotărnicie menționate în motivul de recurs, care nefiind întemeiat urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 14 Aprilie 1915

Președinta d-lui Al. Dem. Oprescu, consilier

Zamfira Miculescu cu Banca Ilfov și altul

OBLIGAȚIE SOLIDARĂ. — DEBITORI. — URMĂRIREA UNUIA DIN-TRĂNSIL. — BENEFICIU DE DISCUȚIUNE. — ART. 1042 C. CIV.

DEPOZIT. — DEPOZITAR. — RESPONSABILITATE. — ART. 1612 ȘI 1613 C. CIV.

DEPOZIT. — BANI DOTALI. — CLAUZĂ DE ÎNTREBUINȚARE. — RESPONSABILITATEA DEPOZITARULUI. — ART. 1612 C. CIV.

1° Creditorul unei obligațiuni solidare este îndrituit să urmărească realizarea creanței sale dela oricare dintre debitori fără să i se poată opune beneficiul de discuțiune.

2° Răspunderea depozitarului care ar libera depozitul fără a se preocupa despre modificările aduse capacității deponentului este stabilită în mod clar de art. 1612 c. civ., iar faptul că în codul român nu s'au reprodus exemplele date de textul corespunzător francez (art. 1940) nu schimbă întru nimic această soluțiune, consacrată prin inversiune și de art. 1613 c. civ.

3° Față de art. 1612 c. civ., și de pricipiul opozabilității către cei de al treilea a actelor dotale transcrise, depozitarul unor bani dotali este dator când restituie depozitul a se conforma clauzei actului dotal și a supraveghia întrebuințarea banilor fără care nu se consideră liberat în mod valabil.

No. 20. — Admis apelul făcut de Zamfira Miculescu, contra sentinței cu No. 870 din 1914, a tribunalului comercial Ilfov, secția I, în proces-cu Banca Ilfov și Al. Butter.

S'au prezentat: apelanta, asistată de d-nii avocați C. C. Arion și D. Dobrescu; intimata Banca Ilfov, prin d-l avocat I. Marinescu, și intimatul Alex. Butter în persoană.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut prin petiția înregistrată la No 11173 din 9 Decembrie 1914, de Zamfira Miculescu în contra sentințe No. 870 din 10 Noembrie 1914, a tribunalului comercial Ilfov secția I-a.

Având în vedere că prin această sentință s'a respins ca nefondată acțiunea intentată de Zamfira Miculescu în potriiva Băncii Ilfov și ca fără interes cererea de chemare în garanție făcută de Banca Ilfov în potriiva lui Alexandru Butter;

Că, prin acțiunea dela prima instanță Zamfira Miculescu a cerut ca Banca Ilfov să fie condamată a-i plăti suma de 50000 lei cu dobândă și cheltueli, depusă la această Bancă, iar Banca Ilfov a chemat în garanție pe Alexandru Butter spre a fi obligat a-i plăti sumele la care ar fi obligată către reclamantă;

Având în vedere susținerile și opunerile părților, actele înfățișate și lucrările din dosar, din care se constată în fapt următoarele:

În anul 1911, reclamanta de astăzi, pe atunci văduva lui Constantin S. Boscu, depune la Banca

Ilfov, în mai multe rânduri, suma de 50000 lei (la 29, 31 August și 18 Octombrie) liberându-i-se recipisa cu No. 20659 din 4 Noembrie și urmând să i se dea o dobândă de 6⁰/₀. La 7 Noembrie 1911 prin actul dotal autentificat la tribunalul de notariat Ilfov la No. 14845 din 1911, și transcris în registrul de foi dotale la No. 545 din 1911 apelanta urmând a trece în căsătorie cu intimatul Alex. Butter își constituie ca zestre suma de 50000 lei depusă la Banca Ilfov, bijuterii în valoare de 3000 lei și trusou și mobile în valoare de 7000 lei;

Se specifică în actul dotal că soțul este în drept a încasa dela Bancă dobânzile acestui capital, pe care l poate ridica dacă va găsi să l dea cu o dobândă mai avantajoasă. Se adaugă că în actele de ipotecă ce s'ar întocmi, se va prevedea că banii ce se vor da cu împrumut sunt dotali. Cu privire la trusou mobile și bijuterii se menționa că prețuirea nu face vânzare și nu transmite proprietatea bărbatului. La sfârșitul actului, ambii soți declară că se mulțumesc pe cuprinderea actului și că au primit suma. La 1 Decembrie 1911, apelanta se căsătorește la Buzău cu avocatul Butter și la 16 Decembrie 1911 dă acestuia procură autentificată de tribunalul Constanța la No. 3065 din 1911 prin care arătând schimbarea numelui său de familie, autoriză pe soțul său să ridice suma de 50000 lei depusă la Banca Ilfov spre fructificare, dând orice chitanță de descărcare. La 19 Decembrie 1911, Al. Butter ridică banii dela Bancă fără însă a-i plasa într'o ipotecă Zamfira Butter intenționează atunci acțiune de divorț în contra soțului său și căsătoria dintre dânsii este desfăcută prin decizia Curții de apel din Galați secția II din 15 Februarie 1913 înscrisă în registrele stărei civile ale comunei Buzău la 20 Iunie 1913. Soția cere la 24 Februarie 1912, la tribunalul Covurlui secția I, o inscripție ipotecară asupra imobilului din Galați strada Mare 31, proprietatea lui Alex. Butter, cerere care este încuviințată (ordonanța de inscripție din 5 Mai 1913). La 24 Iulie 1913, Zamfira Miculescu cere la tribunalul Constanța ca Alexandru Butter să fie obligat a i plăti venitul sumei de 50000 lei, dela desfacerea căsătoriei până la restituirea capitalului, cerere care este admisă prin sentința No. 681 din 19 Noembrie 1913. La 13 Septembrie 1913, apelanta cere Băncii Ilfov să-i re-

stitue suma de 50000 lei, și apoi la 4 Octombrie 1913 intenționează acțiunea de față care este respinsă de tribunal prin sentința apelată.

Având în vedere că reclamanta susține că suma de 50000 lei ce a depus urmează să fie restituită; că Banca se opune pentru motivul că a liberat suma lui Alexandru Butter, că apelanta arată că nu i-se poate opune plata făcută, căci suma fiind dotală nu putea fi liberată în mod valabil de Banca Ilfov lui Alexandru Butter;

Având în vedere că, Banca Ilfov cere respingerea acțiunii pentru următoarele motive: a) acțiunea urmează a fi intentată în prima linie în contra lui Alexandru Butter; b) Banca era liberată în mod valabil prin achitarea sumei înfățișătorului recipisei fără altă considerațiune; c) prin faptul că soții au adoptat regimul dotal, suma de bani trecea în patrimoniul soțului, era alienabilă în lipsă de stipulație contrarie și deci bine s'a liberat; d) în orice caz, Banca care a liberat suma pe baza procurei dată de apelantă nu era ținută ca să supravegheze întrebuințarea banilor;

Asupra primei obiecțiuni:

Având în vedere că din faptele expuse se poate vedea că Zamfira Miculescu are într'adevăr o creanță și în contra lui Alexandru Butter.

Iar atunci când un creditor are mai mulți debitori, este îndrituit ca să urmărească realizarea creanței dela ori care dintre dânsii fără ca să i-se poată opune chestiunea beneficiului de discuțiune. Cauza datoriei este una pentru Bancă și alta pentru Alex. Butter, și de altmintrelea, insolvabilitatea acestuia nu s'a contestat. Această obiecțiune este prin urmare nefondată.

În ce privește a 2-a obiecțiune:

Având în vedere că Banca susține că este vorba de un depozit pur și simplu iar nu condițional și că nu i-se poate cere alt ceva decât restituirea sumei depuse înfățișătorului recipisei, fără ca să se preocupe despre împrejurările ce au putut surveni ulterior schimbând situațiunea juridică acelor cu care a contractat.

Având în vedere că este cert că în cazul de față actul dotal transcris în registrele tribunablului și opozabil tuturor și căsătoria apelantei a schimbat starea și situațiunea juridică a acestuia.

Considerând că art. 1612 c. civ. stabilește că, dacă deponentul prin schimbarea statului său a pierdut administrațiunea bunurilor sale după facerea depozitului, acest depozit nu se poate restitui decât persoanei însărcinate cu administrațiunea averii deponentului;

Considerând că acest text stabilește în mod clar răspunderea depozitarului care ar libera depozitul fără a se preocupa despre modificările aduse capacității deponentului; că faptul că în codul român nu s'au reprodus exemplele date de textul corespunzător francez (art. 1940 codul Napoleon), nu schimbă întru nimic această soluțiune, consacrată prin înversiune și de art. 1613 c. civ.;

Având în vedere că părțile, la facerea depozitului nu au derogat prin nici o stipulațiune dela regulele dreptului comun arătate mai sus, aplicabile și în materie comercială în lipsă de text contrariu;

Considerând că, deși intimata susține că în această materie obiceiul pieței ar fi altul și cere ca să dovedească acest lucru, totuși este fără folos administrarea acestei dovezi, de oarece legiuitorul codului comercial român, spre deosebire de cel italian, nu a voit să recunoască uzurilor puterea de lege în materie comercială, respingându-se amendamentul propus în acest sens și în orice caz aceste uzuri nu ar putea fi aplicabile decât în lipsa vreunui text, ceea ce nu este cazul;

Considerând că excepțiunea neștiinței sau a bunei credințe nu ar putea pune pe depozitar la adăpost, căci legea nu face nici o distincțiune; că, din procura dată de apelantă pentru liberarea depozitului se putea lesne vedea că și schimbarea starea civilă, iar în actul de căsătorie se făcea mențiune că soții au întocmit un act dotal; că, interesul protecțiunii incapabilului este precumpănitor și că această excepțiune are tărie mai ales atunci când este vorba despre un act dotal transis și deci opozabil tuturor.

Că, dar, și această întâmpinare este neîntemeiată.

In ce privește a treia obiecțiune:

Considerând că este exact că banii în numerar constituiți ca zestre femeii, trec în proprietatea bărbatului afară de stipulațiuni contrarii;

Că, însă, formularea acestor stipulațiuni nu este supusă unor formule solemne și sacramentale și

poate să rezulte fie din termeni echipolenți întrebunțați, fie din dispozițiunile din act;

Având în vedere că din arătarea că soțul va în casa dobândile capitalului dela bancă rezultă că nu 'i era permisă încasarea capitalului. Dar ideea este complectată mai la vale, când se specifică sub ce condițiuni soțul poate ridica capitalul și anume: în cazul când va găsi să-l dea cu o dobândă mai avansată luând ipotecă și prevăzându-se în actul de ipotecă că banii dați cu împrumut sunt dotali;

Având în vedere că din aceste dispozițiuni rezultă în mod neîndoios pentru Curte convingerea că, după convențiunea părților, proprietatea banilor dotali nu a trecut bărbatului și suma urmează a fi privită ca inalienabilă;

Că nu se poate invoca în sprijinul soluțiunei contrarii mențiunea din partea finală a actului dotal că prețuirea trusoului nu face vânzarea. Această clauză este obișnuită în foile de zestre cu privire la mobilier și bijuterii, dar nu și în privința banilor, și nu se poate deduce prin a contrario din existența acestei stipulațiuni că părțile au înțeles să lase proprietatea banilor bărbatului atunci când din celelalte fraze reproduse mai sus reiese contrariul;

Având în vedere că față cu termenii actului și clauza de întrebunțare, banii nu au trecut în proprietatea soțului, deci acest mijloc de apărare nu este întemeiat.

In ceea ce privește a patra obiecțiune:

Având în vedere că este exact că apelanta a dat o procură soțului pentru a ridica banii, însă suma fiind inalienabilă, femeia singură sau chiar autorizată nu ar fi putut să o ridice pur și simplu, ceea ce nu putea face personal nu putea face nici prin mandatar și deci existența procurei nu schimbă situațiunea;

Având în vedere însă că actul dotal împuternicea pe soț ca să ridice capitalul spre a fi plasat cu ipotecă;

Că, însă, susținerea băncii că era îndrituită față cu aceasta a libera banii soțului nu este întemeiată. Ea era datoare față cu art. 1612 c. civ., și cu principiul opozabilității către acei de al treilea a actelor dotale transise, să se conformeze clauzei de întrebunțare și să nu libereze suma decât spre a fi plasată.

Acel care voește a se libera în mod valabil când

plătește o sumă dotală este dator a supraveghia întrebuințarea banilor ce dă, dacă actul dotal nu 'l scutește în mod formal. Această obligațiune nu ar dispărea decât atunci când o quasi-imposibilitate de fapt ar face ca supravegherea să nu poată fi exercitată; or, în cazul de față, debitoarea avea posibilitatea de a se conforma acestei îndatoriri liberând banii debitorului ipotecar atunci când i s'ar fi înfățișat actul de ipotecă. Prin urmare, Banca liberând suma pur și simplu în mâinele soțului chiar și autorizat prin procură, nu s'a liberat în mod valabil;

Având în vedere că, toate întâmpinările fiind înlăturate, cererea reclamantei urmează a fi privită ca fondată și întemeiată, rămâne a fi obligată la restituirea valorii depozitului cu dobândă legală dela intentarea acțiunii, admițându-se apelul și acțiunea și reformându-se sentința apelată;

Văzând și cererea de cheltueli pe care Curtea în apreciere le fixează la suma de 200 lei;

Asupra cererii de chemare în garanție formulată de Banca Ilfov, împotriva lui Alexandru Butter:

Având în vedere că această cerere este admisibilă, căci Alexandru Butter a încasat suma fără a o întrebuința în modul arătat în actul dotal și o deține fără drept;

Având în vedere că, prima instanță respingând acțiunea în contra Băncii Ilfov, a respins ca fără interes cererea de chemare în garanție; că, Banca nu a făcut apel în contra sentinței tribunalului;

Că, însă, Banca nu avea interes ca să facă apel, de oarece câștigase procesul prin faptul respingerei acțiunii principale;

Având în vedere însă, că, prin efectul devolutiv al apelului Zamferei Miculescu, afacerea a fost dedusă în întregime înaintea Curții care poate cerceta și judeca această cerere;

Că, prin urmare, obiecțiunea făcută de Alexandru Butter, nu este întemeiată și cererea de chemare în garanție urmează a fi admisă;

Văzând și cererea de cheltueli făcută de Bancă în contul lui Alexandru Butter, pe care Curtea în aprecierea sa le fixează la suma de 500 lei.

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

Semnați: Al. Dem. Oprescu, M. A. Balș, P. Hagiolop,
I. Ionescu-Dolj.

BIBLIOGRAFIE

Codurile uzuale, noua ediție publicată de d-l C. Hamangiu, consilier la Curtea de apel din Craiova, într'un singur volum format mare în 4°, de aproape 600 pagini, în genul ediției franceze *de servietă* Dalloz, cuprinzând totalitatea codurilor uzuale române în vigoare cu toate modificările suferite dela promulgarea lor până în prezent.

Depozit la librăria editoare *Alcalay & Comp.*
Prețul volumului legal flexibil în piele, lei 25

*

În aceeași editură a apărut acum **Codul de procedură civilă**, a doua ediție, adnotat cu doctrina și jurisprudența până la zi de d-l *Em. Dan*.

* * *

A apărut tomul al XI-lea al

„Dreptului civil român“

(ultimul) de d-l profesor

D. ALEXANDRESCO

Acest volum cuprinde *Prescripția* în materie civilă în materie comercială și în materie penală.

N. B. — *Opera monumentală a profesorului dela Iași, care astăzi se găsește în toate mâinele, este astfel desăvârșită și completă.*

Tabla analitică a acestui volum (ultimul) cuprinde 8 coli și 1/2 de tipar.

Prețul unui volum este de **Lei 18**.

* * *

A apărut:

Colecțiunea Legilor Financiare

DE

CONST. V. SĂVESCU

Advocat

Această colecțiune cuprinde: Legea de constatare și perceperea contribuțiilor directe. — Legea impozitului funciar. — Legea impozitului personal. — Taxa de 3% asupra salariilor. — Legea patentelor (cu un tablou al hotărârilor Inaltei Curți de casație, aranjat după profesiuni). — Legea licențelor. — Legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase. — Legea de urmărire, precum și legi, regulamente, legi interpretative și extrase din legile relative la aceste texte.

Toate aceste legi sunt adnotate cu jurisprudența Inaltei Curți de casație sub fiecare articol și diferite note explicative.

București, Tipografia „Gutenberg“ Strada Paris, No. 20

— Prețul 6 Lei —

* * *

Legea măsurilor excepționale, (legea specială din 23 Decembrie 1914), de *Emil A. Frunzescu*, avocat. Un volum în 16° de 315 pagini. Editura «Librăriei Școalelor» C. Sfetea. Prețul 3 lei, ediție de lux, 5 lei.